

ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

ОБЕКТ: ПРЕУСТРОЙСТВО НА ЧАСТ ОТ СГРАДА

В МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР – УПИ I-806,КВ.83 ПО ПУП НА

ГР.КРУМОВГРАД, ОБЩИНА КРУМОВГРАД

ПЛАН ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

ФАЗА : Т П

ВЪЗЛОЖИТЕЛ : ОБЩИНА КРУМОВГРАД

ХІІ,2015 г.
гр.Кърджали

Проектант :

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

I. ПРАВЕН СТАТУТ :

Урегулируваният поземлен имот е собственост на ОБЩИНА КРУМОВГРАД, съгласно представения документ за собственост.

II. СТРОИТЕЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТРОЕЖА :

1. Вид сграда – масивна стоманобетонна, преустройство на част от сграда.
2. Вид конструкция – скелетно гредова
3. Носещи елементи – колони, ст.бетонни шайби.
4. Етажност : два етажа и сутерен

III.СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ / ПБЗ/

Съгласно чл.10 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи

Планът за безопасност и здраве съдържа:

1. комплексен план-график за последователността на извършване на СМР;

IV. ОПИСАНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИОНЕН ПЛАН ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ / ПБЗ/

Организационният план има дава пълна представа за провеждането на строителния процес по площадката от деня на съставяне на протокол обр.2 до деня на съставяне на констативен акт обр.15.

Проектната документация е изготвена на база издадена скица с указан начин на застрояване.

Строежът е IV категория съгласно Наредба № 1 от 30.07.2003 год. За номенклатурата на видовете строежи.

1.1.Ограничителни условия по ПБЗ

Предвидените организационни схеми се спазват стриктно и се актуализират своевременно. Всяка промяна се отразява във Заповедната книга на строежа.

1.4 . Категорията на строежа и характерните особености на площадката налагат за **Координатор по безопасност и здраве** да бъде лице притежаващ удостоверение за координатор по БЗ ./лице притежаващ магистърска степен/

Координаторът изпълнява лично всички функции предвидени в Наредба № 2 за ЗБУТ.

1.5. Не е разрешено по време на изпълнението на строежа да се заема тротоара под каквато и да е форма , с изключение на периода за извършване на изкопа и за преминаване на превозни средства и машини.

По време на бетониране , строителят следва да си осигури допълнително разрешение за заемане на тротоарни площи .

1.2. ЕТАПИ за изпълнение на СМР , съобразно изискванията на ЗБУТ

Организационните етапи за строежа са следните :

- 1.2.1.първи етап – подготовка на площадката
- 1.2.2.втори етап – премахване на съществуващи зидове.
- 1.2.3.трети етап – изграждане на нови преградни зидове
- 1.2.4.четвърти етап - покривна конструкция
- 1.2.5.пети етап – монтаж на дограми
- 1.2.6.шести етап - изпълнение на ел. и ВиК инсталации
- 1.2.7.седми етап – довършителни работи
- 1.2.8.осми етап – благоустрояване

1.3. Класифициране на опасностите

Уврежданията ,които биха могли да настъпят при изпълнение на СМР на строежа , в съответствие с оценките на риска произхождат от :

- затрупване от земни маси – първи етап
- падане от височина - втори етап до четиринадесети етап
- удар от падащи предмети - всички етапи
- неправилно стъпване и удряне – всички етапи
- поражения от електрически ток – всички етапи
- опасности при кофриране , армиране и бетониране – втори до осми етап

1.4.Инструкции за безопасна работа за видове СМР : - утвърдени от възложителя

1.5.Организационни указания за преодоляване на опасностите по етапи

1.2.1. първи етап – Площадката се разчиства. Проверява се подаването на ел.ток, съгласно предварителния договор за присъединяване .

Временни пътища не се предвиждат.

Строителните материали ще се складира в западната част на имота .

Информационната табела ще се постави на границата на имота .

1.2.2. втори етап – премахване на съществуващи преградни зидове и извозване на стр.отпадъци.

1.2.3. трети етап – изграждане на нови преградни зидове.

1.2.4.четвърти –покривна конструкция

- изолации
- водоотвеждане

Изолация се изпълнява по детайл.Водоотвеждането е от PVC тръби и се изпълнява съобразно чертежите .

1.2.5.пети етап –

- монтаж на дограми

Дограмите се доставят , качват и се разнясят по етажите след изпълнение на зидариите.Всички операции по монтажа на дограмите се извършва от специализирана фирма / бригада /.

- Дограма – монтира се с дюбели и монтажна пяна.

1.2.6. – шести етап - изпълнение на ел. и ВиК инсталации

- Инсталациите : водопровод , канализация се извършават от специализирана група .

Проводниците, които са скрити се изтеглят в предварително монтирани протекторни PVC тръби, като се извършват контролни замервания с контролни уреди. Монтажа на ключове, контакти, осветителни тела и др. се извършва след приключване на довършителните архитектурно-строителни работи.

Преди присъединяване към ел.мрежата се извършва проверка от лицензирана лаборатория на импеданс, заземление, съпротивление на изолация на кабели, в т.ч. и мълниезащита.

От съществуващата водопроводна инсталация ще се извърши водозахранване на мивката в кухнята и банята с полипропиленова тръба, в улей в стената скрита под мазилката. Канализацията се изпълнява от PVC тръби, като се зауства в съществуващата канализационна инсталация.

1.2.7.седми етап – довършителни работи

- Мазилки и шпакловки – изпълняват се върху почистена основа на зидариите и бетоновите елементи.
- Настилки и облицовки – изпълняват се след завършване на мазилките и шпакловките върху добре почистена основа.

- Бояджийски работи – извършват се след приключване на мазилки, шпакловки и настилки.
- Монтаж на ел.контакти, ключове, осветителни тела и др.

1.2.8.осми етап – благоустрояване се извършва етапно

2. Строителен ситуационен план :

Строително ситуационният план е извадка от общия ситуационен план към проекта .Всички схеми в настоящия ПБЗ са на основата на строително ситуационния план, изискван по чл.10 ,т.2 от Наредба № 2 за минималните изисквания за ЗБУТ при извършване на СМР.

3. Комплексен план график :

Изпълняват се мероприятията предвидени в организационния план .

4. Ликвидиране на пожари и аварии:

Не се разрешава доставка на лесно запалими и взривоопасни материали по време на строителството и изпитванията .

Не се предвижда склад за пожароопасни и лесно запалими материали на площадката . Специализираните групи които работят с кислород,пропан и подобни писмено се уведомяват след приключване на работното време да не оставят пожароопасни материали.

В случай че се работи с леснозапалими материали групите трябва да носят предупредителни табели .

При пожар или авария се действа по правилата на чл.74 от Наредба № 2 ,като за целта по етажите се поставят необходимите указателни знаци.

На строителната площадка се оборудва противопожарно табло , аптечка и се указват евакуационните пътеки.

На видни места на строежа се поставя табела със:

- Телефонен номер и адрес на службата за ПБЗН.
- Телефонен номер и адрес на “Спешна медицинска помощ”
- Телефонен номер и адрес на”Гражданска защита” – спасителна служба

2. Пожароопасните материали и леснозапалими средства се съхраняват в складове, отговарящи на изискванията на ПБЗН..

3. Ще се инструктират всички работници за:

а) безопасно извършване на огневи работи и други пожароопасни дейности, вкл. зоните и местата за работа;

б) пожаробезопасно използване на отоплителни, електронагревателни и други електрически уреди;

в) осигуряване на пожарната безопасност в извънработно време;

4. Ще се издаде заповеди за:

а) назначаване на нещатна пожаротехническа комисия, която ще извършва най-малко две проверки годишно на състоянието на ПБЗН. на строителната площадка;

б) определяне на разрешените и забранените места за тютюнопушене.

5. Вътрешните противопожарни кранове на обекти и сгради в експлоатация, на които е обособена строителна площадка, се разполагат на достъпни места, оборудвани с шлангове и струйници и затворени в plombирани касетки.

6. Ще се оборудва пожарно табло с два броя бкг. прахови пожарогасители и кофпомпа

7. Подръчните противопожарни уреди и съоръжения на строителната площадка се зачисляват на лица, определени от техническия ръководител за отговорници по ПАБ,

на които се възлагат контролът и отговорността за поддържане и привеждане в състояние на годност на тези уреди и съоръжения;

8. Периодично се проверяват от техническия ръководител противопожарни уреди и съоръжения, като резултатите се отбелязват в специален дневник;

9. Противопожарни уреди и съоръжения не се използват за стопански, производствени и други нужди, несвързани с пожарогасене.

10. До подръчните уреди и съоръжения за пожарогасене, пожарните кранове и хидранти, сградите, складовете и съоръженията на строителната площадка ще се осигурява непрекъснат достъп.

11. Уредите и съоръженията по т.6 ще се означават със съответните знаци и се поддържат годни за работа в зимни условия.

12. Няма да се допуска оставяне и складиране на материали, части, съоръжения, машини и др., както и паркиране на механизация и превозни средства по пътищата и подходите към противопожарните уреди, съоръжения и инсталациите за пожароизвестяване и пожарогасене.

13. При работа със строителни продукти, отделящи пожаро- или взривоопасни пари, газове или прахове, ще се забрани тютюнопушене, използване на открит пламък или огън, на нагревателни уреди, на транспортни средства без искроуловители, на инструменти, с които при работа могат да се получат искри, както и на електрически съоръжения и работно оборудване, чиято степен на защита не отговаря на класа на пожаро- или взривоопасната зона в помещението или външните съоръжения.

14. Няма да се допуска тютюнопушенето и паленето на открит огън независимо от климатичните условия и частта от денонощието на места, категоризирани или определени като "пожаро- или взривоопасни".

15. Тютюнопушенето ще се разрешава само на местата, определени със заповед, съгласувана с органите на ПБЗН. означени със съответни знаци или табели и съоръжени с негорими съдове с вода или пясък.

16. Няма да се допуска:

а/ използване на нестандартни отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения и на други директни горивни устройства;

б/ съхраняване в строителните машини и в близост до кислородни бутилки на леснозапалими, горивни, пожаро- и взривоопасни вещества в съдове, в количества и по начини, противоречащи на изискванията за ПБЗН.

в/ подгръване с открит огън на замръзнали водопроводни, канализационни и други тръбопроводи;

г/ подгръване на двигателите с вътрешно горене на строителните машини с открит огън, електронагревателни уреди и др.;

д/ окачване на дрехи, кърпи и др. върху контакти, изолатори или други части на електрическите инсталации и сушенето им върху отоплителни или нагревателни уреди;

е/ използване на хартия, картон, тъкани и други горивни материали за направа на абажури за лампи;

ж/ отваряне на съдове, съдържащи леснозапалими течности, по начини и със средства, различни от указанията на производителя.

17. При подаване на сигнал за аварийно положение техническият ръководител или определено от него лице незабавно взема следните мерки:

а/ по най-бърз и безопасен начин евакуира всички работещи;

б/ в случай на пожар или авария, свързана с последващи пожари, незабавно уведомява съответните органи на ПБЗН.

в/ прекратява извършването на всякакви работи на мястото на аварията и в съседните застрашени участъци от сградата или съоръжението;

г/ изключва напрежението, захранващо всякакъв вид оборудване в аварийния участък;

д/ в най-кратък срок информира работещите, които са изложени или могат да бъдат изложени на сериозна или непосредствена опасност от наличните рискове, както и за действията за защитата им;

е/ предприема действия и дава нареждания за незабавно прекратяване на работата и напускане на работните места;

ж/ организира ликвидиране или локализиране на пожара или аварията чрез използване на защитни и безопасни инструменти и съоръжения;

з/ разпорежда отстраняването на безопасно място на работещите, които не участват в борбата срещу пожара или аварията;

и/ при пожар спира действието на вентилацията, когато в аварийния участък има такава;

й/ поставя дежурна охрана на входовете и изходите на строителната площадка;

к/ не възобновява работата, докато все още е налице сериозна и непосредствена опасност.

18. Строителят отменя аварийното положение след окончателно премахване на причините за аварията, при невъзможност за нейното повторение, разпространение или разрастване, както и при условие, че са взети всички необходими мерки за пълното обезопасяване на лицата и средствата при възстановяване на работата.

V. Мерки и изисквания за осигуряване на безопасност и здраве при извършване на СМР, включително за местата със специфични рискове

СТРОИТЕЛНИ МАШИНИ И УСТРОЙСТВА

Строителните машини, които работят или се предвижда да работят на строителната площадка, трябва да:

1. отговарят на изискванията на инвестиционния проект за извършване на предвидените СМР;

2. са в добро техническо състояние, преминали съответното техническо обслужване, и да са безопасни за използване.

Товаренето, транспортирането, разтоварването, монтажът и демонтажът на строителни машини се извършват под ръководството на определено от строителя лице при взети мерки за безопасност.

Опасните зони около строителните машини, извършващи дейностите по ал. 1, се означават в съответствие с инструкциите за експлоатация.

Продуктите, машините, съоръженията и другите елементи, които посредством движението си могат да застрашат безопасността на работещите, при транспортиране и складиране се разполагат и стабилизират по подходящ и сигурен начин така, че да не могат да се приплъзват и преобръщат.

Машините за извършване на земни работи се допускат до работа по терени с наклон не по-голям от предвидения в инструкцията за експлоатация.

СКЕЛЕТА, ПЛАТФОРМИ, ЛЮЛКИ И СТЬЛБИ

За извършване на СМР на височина се използват скелета, платформи и люлки, които имат инструкция от производителя за монтажа, експлоатацията, допустимите натоварвания, демонтажа и изисквания за безопасна работа.

Състоянието на скелетата, платформите и люлките се проверява от техническия ръководител и бригадира непосредствено преди тяхната експлоатация и редовно през определени от строителя интервали.

При констатиране на неизправност не се започва работа. Когато неизправността се установи по време на работа, тя се преустановява.

Не се допуска:

1. използване на скелета, платформи и люлки, когато:
 - а) не отговарят на изискванията на съпроводителната документация на производителя или на проекта или не са укрепени (анкерирани) към сградата или съоръжението;
 - б) имат деформирани, пукнати, корозирали, загнили или липсващи елементи;
 - в) разстоянието между пода и стената на сградата или съоръжението е по-голямо от 0,2 m;
 2. натоварване на който и да е елемент от скелетата, платформите или люлките по начин, непредвиден в проекта или инструкцията за експлоатация, независимо от мястото и масата на товара;
 3. складиране на продукти и отпадъци върху подовите на скелетата, платформите и люлките извън определените в инструкцията за експлоатация или проекта места;
 4. укрепване на подемници и други повдигателни съоръжения към скелета, когато това не е предвидено в съответния проект;
 5. поставяне на стъпките на скелетата и платформите върху случайни опори или върху конструктивни елементи на сградите и съоръженията, когато последните не са оразмерени за целта;
 6. подлагане под стъпките на стойките на скелетата и платформите на нестабилни подложки (тухли, камъни, клинове, строителни отпадъци и др.); видът на подложките се определя от техническия ръководител съобразно конкретните условия. Монтирани скелета, които не са използвани в продължение на повече от един месец или са били изложени на неблагоприятни климатични въздействия, или след земетресения, реконструкция или всяко друго обстоятелство, което може да засегне (намали) тяхната якост (здравина) или устойчивост, се използват с разрешение на техническия ръководител на строежа.
- Габаритната височина между два пода от скелето не трябва да е по-малка от 2,0 m. Не се допуска едновременно извършване на СМР от скеле на две съседни нива от работещи, намиращи се един над друг.
- Местата, определени за приемане на материалите върху скелето, се разместват най-малко на 10,0 m в хоризонтална посока.
- Люлки и платформи се използват в съответствие с изискванията на производителя им след:

1. статично изпитване с товар, надвишаващ номиналния с 50 %, в продължение на един час;
2. динамично изпитване с товар, надвишаващ номиналния с 10 %;
3. петнадесетминутно статично изпитване на приспособленията за окачване с товар, надвишаващ двукратно номиналния.

Резултатите от изпитванията се оформят със съответен акт.

Висящите платформи ежедневно се проверяват с пробно натоварване преди започване на работа.

Площадката под работния обхват на люлката или платформата се маркира и огражда за ограничаване на достъпа на хора и машини.

При всяко преустановяване на работата люлката се спуска на земята.

Не се допуска:

1. извършване на други СМР над и под люлка или платформа, в която има хора;
2. носещите въжета на люлката при издигане и спускане да се допират и трият по издадени части на конструкцията;

3. свързване на съседни люлки с преходни площадки, стълби или с каквито и да е други връзки;

4. прекачване на работещи от люлки и/или автокули в изгражданите сгради и съоръжения.

Слизането и изкачването на работещи по наклони, по-големи от 20м, се извършва по стълби, обезопасени с парапети.

Изкачването на работещите по стълби на височина, по-голяма от 10,0 m, се допуска, при условие че стълбите са съоръжени с площадки за отдых, разположени във височина на разстояние не по-голямо от 10,0 m.

Когато стълбите служат за достъп до площадка с повече работещи и има интензивно движение, се използват отделни стълби за изкачване и слизане.

Стълбите трябва да имат достатъчна якост, да са обезопасени, правилно поддържани и използвани на съответните места и според предназначението им.

Преди използване стълбите се изпитват на статично натоварване 1,2 kN, приложено към едно стъпало, в средата на намиращата се в експлоатационно състояние стълба.

Преносими стълби се използват за извършване на СМР, когато:

1. е невъзможно или нецелесъобразно използването на стационарни стълби, на стълби с механично задвижване, скелета, работни платформи и други по-удобни и по-безопасни съоръжения;

2. няма забрана за използването им при извършване на съответния вид работа по реда на наредбата;

3. работата не е свързана с придържането на обемисти или тежки товари (кофраж, греди, дъски и др.);

4. не се пренасят товари, по-тежки от 0,2 kN, а при удължени стълби чрез наставяне - от 0,1 kN, или не се налага товарът да се държи с две ръце;

5. не се поставят в непосредствена близост до отвори в подове и стени, до остри стърчащи предмети, открити съдове с опасни течности и химикали и др., вследствие на което може да се увеличи размерът на травмите при падане;

6. са осигурени срещу преобръщане;

7. естеството на работата не изисква едновременно ѝ извършване от повече от един човек върху една стълба;

Не се допуска използването на:

1. преносими стълби за извършване на работи по стени и тавани на височина, по-голяма от 3,5 m, и за изкачване на товари (тухли, камъни и др.);

2. нестабилни, подвижни или неосигуряващи стабилност конструкции (прясно боядисани или заледени стени, водосточни тръби, кръгли колони, мачти, стълбове, ъгли на сгради, тръби и др.) за горна опора на единична стълба.

Използването на висящи стълби се допуска по изключение с разрешение на техническия ръководител, при условие че са метални, имат съпроводителна документация от производителя им и са сигурно захванати в горния си край за подходящ конструктивен елемент.

Не се допуска използване на висящи метални стълби, когато работещият не е обезопасен с предпазен колан, привързан към конструктивен елемент или към стълбата.

VI. Списък на инсталациите, машините и съоръженията, подлежащи на контрол

1. Защитно заземление

2. Спазване степените на защита на осветителните тела, захранващи проводници, електромерни и електроразпределителни табла.

3. Готварска печка

4. Хладилен шкаф

VII. Списък на отговорните лица (име, длъжност, работодател) за провеждане на контрол и координиране на планове на отделните строители за местата, в които има специфични рискове, и за евакуация, тренировки и/или обучение;

1. технически ръководител на строежа

VIII. Няма места на строителната площадка, на които се предвижда да работят двама или повече строители;

IX. Няма места на строителната площадка, на които има специфични рискове;

X. Монтира се подежник;

XI. места за складиране на строителни продукти и оборудване, временни работилници и контейнери за отпадъци;

- северната част на имота

XIII. Схема на разположението на санитарно-битовите помещения;

- санитарен възел , построен в имота

XIV. Схема за захранване с електрически ток, вода, отопление, канализация и др.;

- Захранването с вода и ток е от временно главно табло.

XV. Схема и график за работа на временното изкуствено осветление на строителната площадка и работните места;

- Няма да има работни места на строителната площадка изискващи изкуствено осветление. Ще се работи в светлата част ат денонощието

XVI. Схеми и вид на сигнализацията за бедствие, авария, пожар или злополука, с определено място за оказване на първа помощ.

- Табела със:

- Телефонен номер и адрес на службата за ПБЗН
- Телефонен номер и адрес на “Спешна медицинска помощ”
- Телефонен номер и адрес на “Гражданска защита” – спасителна служба

XVII. Места за складиране на отпадъци – Всички отпадъци периодично се извозват до сметището .

XVIII. Осветление на работните места : - Не се допуска и предвижда работа на тъмно.

XIX. Сигнализация : В близост до ел.табло и до водомер се поставят съответните знаци съгласно Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и ППО.

XX. Нормативна уредба :

- Настоящият ПБЗ и изготвен в съответствие с Наредба № 2 за минималните изисквания за ЗБУТ при изпълнение на СМР .

Наредба № 7 за минималните изисквания за ЗБУТ на работните места и при използване на работно оборудване, Наредба № 3 за инструктажа на работниците по БХТПО , Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и ППО.

Настоящият план за безопасност и здраве е неразделна част от инвестиционния проект за строеж : **ПРЕУСТРОЙСТВО НА ЧАСТ ОТ СГРАДА В МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР – УПИ I-806, КВ.83 ПО ПУП НА ГР. КРУМОВГРАД, ОБЩИНА КРУМОВГРАД** и е в съответствие с изискванията на чл.9 , ал.1 от Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строително монтажни работи .

Съставил :.....

КОМПЛЕКСЕН ГРАФИК /по т.3 от чл.10 на Наредба 2/2004/за последователността на извършване на СМР за
ОБЕКТ: ПРЕУСТРОЙСТВО НА ЧАСТ ОТ СГРАДА В МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР
– УПИ 1-806,КВ.83 ПО ПУП НА ГР.КРУМОВГРАД, ОБЩИНА КРУМОВГРАД
ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА КРУМОВГРАД

№	Видове работи /комплексни/	Необх раб. дни	Необх работ нищи	Дати		месец					
				Нач.	Край	30 дни	31 дни	30 дни	31 дни	30 дни	30 дни
1	Първи етап- подготовка на площадката	3	3			■					
2	Втори етап										
	Премахване на съществувачи зидове	1	3			■					
3	Трети етап										
	Изграждане на преградни зидове	4	3			■					
4	Четвърти етап										
	Покривна конструкция	1	2			■					
	Изолации	7	3			■					
	Водоотвеждане	3	2			■					
5	Пети етап										
	Монтаж на дограми	15	4			■					
6	Шести етап										
	Ел. инсталация	5	3				■				
	Вик инсталация	4	3				■				
7	Седми етап										
	Довършителни работи	35	6				■				
8	Осми етап	35	6						■		
	Благоустройство	10	5								
	Разни СМР	1	95			■					

Приложение № 1

към чл. 9 на НАРЕДБА № РД-07/8 от 20.12.2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа

Инструкциите в таблицата се прилагат за всички знаци, които включват използването на цвят за безопасност:

Цвят	Значение или цел	Инструкции и информация
1	2	3
Червен	Забранителен знак	Опасно поведение
	Аларма за опасност	Спри, затвори, аварийно изключване на устройствата Евакуирай
	Пожарогасителни технически средства	Идентификация и местоположение
Жълт или кехлибарен	Предупредителен знак	Бъди внимателен, вземи предпазни мерки Проучи
Син	Задължителен знак	Специфично поведение или действие Носи лични предпазни средства
Зелен	Аварийен изход, знак за оказване на първа помощ	Врати, изходи, маршрути, оборудване, помощни средства
	Няма опасност	Върни се към нормалното положение

ЗАБРАНИТЕЛНИ ЗНАЦИ

Пушенето забранено

Пушенето и паленето на открит огън са забранени

Забранено за пешеходци

Забранено гасенето с вода

Водата не е за пиене

Достъпът на външни
(неупълномощени) лица
забранен

Достъпът на индустриални
превозни средства забранен

Не пипай!

Забранено преграждането на
пътя

Забранени са стифирането и
складирането

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗНАЦИ

Задължително използване на
защитни очила

Задължително използване на
защитна каска

Задължително използване на
антифони

Задължително използване на
средства за защита на
дихателните пътища

Задължително използване на
защитни ботуши

Задължително използване на
защитни ръкавици

Задължително използване на
защитно облекло

Задължително използване на
защита за лицето

Задължително
използване на предпазни
колани

Задължително движение на
пешеходите по обозначените
за целта места

Общ задължителен знак (при
необходимост се придружава
от друг знак)

ЗНАЦИ ЗА АВАРИЕН ИЗХОД / ПЪРВА ПОМОЩ/

Аварийен изход/маршрут за евакуация

Посока на движението
(допълнителен информационен знак)

Пункт за първа
помощ

Носилка

Предпазен душ

Промиване на очите

Аварийен телефон за
първа помощ или
евакуация

ПРОТИВОПОЖАРНИ ЗНАЦИ

Противопожарен
маркуч

Стълба

Пожарогасител

Телефон при пожар

Противопожарни
съоръжения

Алармено
устройство

Ръчно задействащо се
пожарогасително или
известително
устройство

Посока към пожарогасителните технически средства
(допълнителен информационен знак)

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗНАЦИТЕ ВЪРХУ КОНТЕЙНЕРИ И ТРЪБИ

1. Контейнери, които се използват при работа за съхранение на опасни вещества или препарати, заедно с видимите тръби, които съдържат или транспортират опасни вещества или препарати, се етикетират с пиктограма или символ на цветна основа съгласно Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етиктиране на химични вещества и препарати.

2. Изискванията по т. 1 не се прилагат за контейнери, използвани при работа за кратки периоди, и за контейнери с често променящо се съдържание, ако са предприети подходящи алтернативни мерки, по-специално за информирание и/или обучение, които гарантират същото ниво на защита.

3. Етикетите по т. 1 могат да бъдат:

а) заменени от предупредителни знаци , като се използват същите пиктограми или символи;

б) допълнени с информация за името и/или формулата на опасните вещества или препарати и подробности за съществуващата опасност;

в) допълнени или заменени със знаци за транспорт на опасни вещества или препарати, прилагани във всички страни на ЕС, при транспортиране на контейнерите до работното място.

4. Знаците се поставят, както следва:

а) откъм видимата им страна (страни);

б) в гъвкава, самозалепваща се или боядисана форма.

5. Където е подходящо, знаците по т. 1 трябва да съдържат информация за основните си характеристики съгласно т. 1, буква "г" на приложение № 2, а именно : *табелите се изработват от материали, издържащи на удар и на климатичните условия, подходящи за околната среда;* и да отговарят на изискванията за използване на табели съгласно т. 2 на приложение № 2., т.е

- *табелите се поставят на добре осветени, лесно достъпни и видими места, на височина и позиция, така че да бъдат видени и разбрани;*
- *на местата, където естествената светлина е недостатъчна, се използват флуоресциращи цветове, светлоотразяващи материали и изкуствени източници на светлина;*
- *табелите се отстраняват, когато ситуацията, за която се отнасят, престане да съществува.*

6. Етикетите, използвани за тръби, се поставят на видимо място и на достатъчни интервали в близост до най-опасните точки, като вентили или свързващи места.

7. Райони, стаи или оградени места, използвани за складиране на значителни количества опасни вещества или препарати, се обозначават с подходящ предупредителен знак съгласно т. 3, буква "г" (*забранителни знаци - знаците за аварийен изход или първа помощ*) на приложение № 2 или съгласно т. 1 от това приложение, освен ако етикетирането на индивидуалните пакети или контейнери е адекватно за тази цел, като се вземат предвид изискванията за размерите съгласно т. 1, буква "д" (*размерите, цветовете и фотометричните черти на табелите трябва да се виждат и разбират лесно*) на приложение №2.

Складирането на определено количество опасни вещества или препарати може да се обозначи и с предупредителния знак за обща опасност.

8. Знаците или етикетите по т. 7 се поставят близо до района за складиране или на вратата, водеща в склада.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИДЕНТИФИЦИРАНЕ И РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ПОЖАРОГАСИТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

1.Пожарогасителните технически средства се идентифицират чрез използване на специфични цветове за оборудването и поставяне на табели за обозначаване на неговото местоположение или на точките за достъп до него.

3. Местоположението на пожарогасителните технически средства и пътищата за достъп до него се означават с табелите, посочени в т. 3, буква "д" (*противопожарните знаци*) на приложение № 2.

4. Цветът за идентифициране на пожарогасителните технически средства е червен. Областта с червен цвят трябва да е достатъчно голяма, за да може оборудването да се идентифицира лесно.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗНАЦИТЕ , ИЗПОЛЗВАНИ ЗА МАРКИРАНЕ НА ПРЕПЯТСТВИЯ И ОПАСНИ МЕСТА И ЗА МАРКИРАНЕ НА ТРАНСПОРТНИ МАРШРУТИ

1. Знаци за маркиране на препятствия и опасни места:

а) местата в застроените зони в предприятията, в които работещите имат достъп по време на тяхната работа и в които съществува риск от удар в препятствия, от падане на хора или предмети, се маркират :

с редуващи се ивици в жълто и черно или червено и бяло;

б) размерите на маркировката съответстват на размерите на местата,където съществува риск от удар, падане или падащи предмети или на опасните зони;

в) жълто-черните или червено-белите ивици трябва са под ъгъл от приблизително 45 градуса и приблизително с един и същи размер.

2. Маркиране на транспортни маршрути:

а) за да се осигури безопасност на работещите, маршрутите на превозните средства са ясно определени посредством непрекъснати линии в ясно видим цвят
- за предпочитане бял или жълт, в зависимост от цвета на настилка;

б) линиите се разполагат така, че да показват необходимата безопасна дистанция между превозните средства и всеки обект, който може да бъде в близост, и между пешеходците и превозните средства;

в) постоянните транспортни маршрути в открити застроени зони се маркират по подобен начин, освен ако те не са снабдени с подходящи бариери или тротоари.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СВЕТЕЩИТЕ ЗНАЦИ

1. Основни характеристики:

а) светлината, излъчвана от такъв знак, трябва да прави ясен контраст със средата, в която е поставен, в съответствие с неговото предназначение, като количеството светлина отговаря на условията на средата;

б) светещата област, излъчвана от знака, се състои само от един цвят или съдържа пиктограма върху определен фон;

в) ако светещата област, излъчвана от знака, се състои само от един цвят, той трябва да отговаря на таблицата съгласно приложение № 1;

г) ако светещата област, излъчвана от знака, съдържа пиктограма, тя трябва да отговаря на изискванията на приложение № 2.

2. Специфични правила за използване:

а) ако дадено устройство излъчва и постоянни и пулсиращи знаци, пулсиращият знак се използва, за да покаже по-високото ниво на опасност или по-спешната нужда от изпълнение на изискваната намеса или действие;

б) времетраенето и честотата на всяко мигане на пулсиращите светещи знаци трябва да осигурят правилното възприемане на съобщението и да избягват всякакво объркване между различните светещи знаци или объркване с постоянно светещ знак;

в) при замяна или комбиниране на мигащ знак и акустичен сигнал се използват идентични кодове;

г) в случай на сериозна опасност устройствата, излъчващи мигащи знаци, трябва да са специално наблюдавани или снабдени със спомагателна лампа.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗВУКОВИТЕ СИГНАЛИ

I. Акустични сигнали - основни характеристики

1. Акустичните сигнали трябва:

а) да имат ниво на звука, значително по-високо от нивото на околния шум, така че да бъдат чувани, без да са прекалено високи или болезнени;

б) да са лесно разпознавани, особено по дължината на пулсациите, интервала между пулсациите или техните групи, и да бъдат ясно различни от всички други акустични сигнали и околни шумове.

2. Ако дадено устройство излъчва акустичен сигнал с променлива и постоянна честота, променливата честота се използва, за да покаже по-високото ниво на опасност или по-спешната нужда от изпълнение на изискваната намеса или действие.

3. Сигналът за евакуация трябва да е продължителен.

II. Вербална комуникация - основни характеристики

1. Вербалната комуникация между говорещия или източника на звук и един или повече слушатели е във формата на кратки текстове, фрази, групи от думи и/или отделни думи, които може да се кодират.

2. Доколкото е възможно, вербалните съобщения са кратки, точни и ясни.

3. Вербалните умения на говорещия и възможността за чуване от слушателя (слушателите) трябва да осигуряват надеждна вербална комуникация.

4. Вербалната комуникация е пряка (посредством човешки глас) или косвена (посредством човешки или изкуствен глас, който се предава чрез съответните средства).

5. Специфични правила за използване:

а) отговорните лица трябва да знаят използвания език добре, за да могат правилно да произнасят и разбират съобщенията и да реагират по подходящ за здравето и/или безопасността начин;

б) ако вербалната комуникация се заменя или комбинира със знаци, се използват кодови думи, като:

Кодова дума	Значение
Старт	начало на командата
Стоп	прекъсване или край на действието
Край	спиране на операцията
Вдигни	вдигане на товар
Спусни	спускане на товар
Напред; назад; на дясно; на ляво	координиране със съответни сигнали, подавани с ръце
Опасност	при аварийно спиране
Бързо	по-бързо извършване на действието от съображения за сигурност

ИЗИСКВАНИЯ ЗА СИГНАЛИ , ПОДАВАНИ С РЪЦЕ

1. Основни изисквания:

а) сигналите, подавани с ръце, са точни, опростени, експанзивни, лесни за извършване и разбиране и ясно различни от други подобни сигнали;

б) когато двете ръце се използват едновременно, те трябва да се движат симетрично и да показват само един сигнал;

в) използваните сигнали могат незначително да се различават или да бъдат по-подробни от сигналите, показани в т. 4, при условие че имат еднакво значение и разбираемост.

2. Специфични правила за използване:

а) лицето, подаващо сигналите, наричано "сигналист", използва движенията на ръцете/китките, за да дава инструкции за маневриране на лицето, което приема сигналите, наричано "оператор";

б) сигналистът има възможност за визуално наблюдение на всички маневри, без да бъде изложен на опасност;

в) задълженията на сигналиста се състоят само в направляване на маневрите и гарантиране на сигурността на работещите в близост;

г) ако изискванията по буква "б" не са изпълнени, се осигуряват допълнително един или повече сигналисти;

д) когато не е в състояние да изпълни получените инструкции, операторът прекъсва извършваните маневри, за да поиска нови инструкции при спазване на необходимите изисквания за безопасност.

3. Допълнителни правила:

а) операторът трябва да вижда сигналиста без трудност;

б) сигналистът да носи един или повече предмети, по които да бъде разпознат, вкл. яке, шлем, ръкавели или палки, ярко оцветени, по възможност в един цвят и се използват само от него.

4. Използване на кодирани сигнали - за маневри в определени сектори се използва следният набор от кодирани сигнали независимо от кодираните сигнали, описани в други нормативни актове:

Значение	Описание	Илюстрация
----------	----------	------------

А. Общи сигнали

СТАРТ Внимание Начало на командата	двете ръце са изпънати хоризонтално с дланите обърнати напред	
СТОП Прекъсване Край на действието	дясната ръка протегната нагоре с дланта напред	
КРАЙ на операцията	двете ръце кръстосани на височината на гърдите	

Б. Вертикални движения

ВДИГНИ	дясната ръка показва нагоре с дланта напред, като бавно описва кръг	
СПУСНИ	дясната ръка показва надолу с дланта навътре, като бавно описва кръг	
ДИСТАНЦИЯ ПО ВЕРТИКАЛА	ръцете показват съответното разстояние	

В. Хоризонтални движения

ДВИЖЕНИЕ НАПРЕД	двете ръце са сгънати с дланите нагоре и с ръцете до лакътя се правят бавни движения в посока към тялото	
ДВИЖЕНИЕ НАЗАД	двете ръце са сгънати с дланите надолу и с ръцете до лакътя се правят бавни движения в посока обратна на тялото	
ОТ ДЯСНО на сигналиста	дясната ръка е изпъната хоризонтално с дланта надолу и бавно прави леки движения на дясно	
ОТ ЛЯВО на сигналиста	лявата ръка е изпъната хоризонтално с дланта надолу и бавно прави леки движения на ляво	
ДИСТАНЦИЯ ПО ХОРИЗОНТАЛА	ръцете показват съответното разстояние	

Г. Опасност

ОПАСНОСТ Аварийно спиране	двете ръце нагоре с дланите напред	
БЪРЗО	всички движения се извършват по-бързо	
БАВНО	всички движения се забавят	